خبر

حجم بدهی بانک‌های خصوصی به بانک مرکزی یک‌سوم پایه پولی شد

● بدهی بانک‌های خصوصی، غیردولتی و مؤسسات اعتباری به بانک مرکزی، با توجه به پایه پولی ۲۳۴ هزارو ۵۱۰ میلیاردتومانی در پایان شهریورماه، معادل یک‌سوم پایه پولی است. به گزارش فارس، آمارهای بانک مرکزی در بخش متغیرهای پولی و بانکی گویای آن است که روند اضافه‌برداشت بانک‌های خصوصی و غیردولتی و مؤسسات اعتباری از منابع بانک مرکزی تا پایان شهریورماه امسال ادامه داشته است، به‌طوری‌که این بانک‌ها به عدد ۱۰۱ هزار و ۳۸۰ میلیارد تومان رسیده که با احتساب عدد ۲۵ هزار میلیارد تومان خط اعتباری مؤسسات منحله، خالص بدهی این بانک‌ها به بانک مرکزی ۷۶ هزار و ۳۸۰ میلیارد تومان است. رقم کل بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی ۱۵۰ هزار و ۶۵۰ میلیارد تومان است که از این میزان سه هزارو ۹۰۰ میلیارد تومان آن بدهی بانک‌های تجاری دولتی و ۴۵ هزار و ۳۷۰ میلیارد تومان دیگر بدهی بانک‌های تخصصی دولتی به بانک مرکزی است که البته بخش عمده بدهی بانک‌های تخصصی دولتی به خط اعتباری مسکن مهر مربوط می‌شود. یکی از تفاوت‌های بدهی گروه بانک‌های خصوصی، غیردولتی و مؤسسات اعتباری با بدهی بانک‌های دولتی در این است که بدهی این بانک‌ها روندی صعودی و در یک سال منتهی به شهریورماه صددرصد رشد داشته، اما بدهی بانک‌های دولتی حدود دو هزار میلیارد تومان کاهش یافته است. این نشان می‌دهد بانک‌های دولتی در منابع و مصارف به تعادل رسیده‌اند، اما برخی بانک‌های خصوصی و غیردولتی همچنان با عدم تعادل روبه‌رو هستند.

نفت ۶۶/۴۳ دلار در هر بشکه معامله شد

● قیمت نفت که روز گذشته کاهش هفت‌درصدی را تجربه کرده بود، امروز ۶۶.۴۳ دلار در هر بشکه معامله شد. به گزارش فارس به‌نقل از رویترز، قیمت نفت پس از کاهش هفت‌درصدی در روز گذشته، امروز با توجه به افزایش عرضه و اینکه شبح کاهش تقاضا سرمایه‌گذاران را از این بازار دور کرده است، در یافت کف قیمتی با چالش روبه‌رو است. هر بشکه نفت برنت با ۹۶ سنت افزایش ۶۶.۴۳ دلار فروخته شد. نفت خام آمریکا نیز با ۵۰ سنت افزایش ۵۶.۱۹ دلار معامله شد. نفت خام بیش از یک‌چهارم ارزش خود را از اوایل اکتبر از دست داده است که یکی از بزرگ‌ترین کاهش‌های قیمتی از زمان سقوط قیمتی در سال ۲۰۱۴ به شمار می‌رود. بنجامین لو، تحلیلگر بازار در سنگاپور گفت: «نفت خام در میان عوامل بنیادین ضعیف بازار، در برابر فشار کاهشی شدید سر خم کرده است».

با تأیید رئیس‌جمهور

طیب‌نیا عضو شورای پول و اعتبار شد

● علی طیب‌نیا بر اساس پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی و تأیید رئیس‌جمهور، جایگزین مسعود نیلی در شورای پول و اعتبار شد. به گزارش روابط‌عمومی بانک مرکزی، بنابر پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی و تأیید رئیس‌جمهور، علی طیب‌نیا به عضویت شورای پول و اعتبار درآمد. پیش از این مسعود نیلی این سمت را برعهده داشت که اخیرا استعفا کرده است.

پیشنهاد عراق برای ادامه واردات گاز ایران

● رویترز به نقل از دو مقام عراقی خبر داد این کشور با ایران برای مبادله اقلام غذایی عراقی در برابر تأمین گاز و نیرو موافقت کرده است. به گزارش ایسنا، منابع آگاه به رویترز گفتند: بغداد اکنون درصدد کسب موافقت آمریکا برای واردات گاز ایران است که در نیروگاه‌های این کشور استفاده می‌شود و به زمان بیشتری برای یافتن منبع جایگزین نیاز دارد. یکی از این منابع آگاه گفت: مهلت ۴۵ روزه آمریکا به عراق برای توقف واردات گاز ایران به‌هیچ‌وجه برای عراق کافی نیست تا یک منبع جایگزین پیدا کند. وی در ادامه افزود: توقف واردات گاز ایران پس از مهلت تعیین‌شده، یک بحران نیروی واقعی ایجاد خواهد کرد. ما به زمان بیشتری نیاز داریم و آمریکا کاملا واقف است که ما تا چه حد به گاز ایران نیاز داریم. با آغاز تحریم‌های آمریکا علیه ایران، واشنگتن به عراق برای واردات گاز و برق و همچنین اقلام غذایی معافیت داد، اما آمریکا اعلام کرد این معافیت تنها به مدت ۴۵ روز است. عراق برای تأمین خوراک نیروگاه‌های خود به‌شدت به گاز ایران متکی است. منبع آگاه دیگر گفت: عراق یک درخواست به آمریکا ارسال کرده تا به این کشور اجازه دهد پس از مهلت ۴۵ روزه، همچنان به وارداتش از ایران ادامه دهد و در قبال گاز ایران، عراق آماده است کالاهای غذایی و بشردوستانه به ایران صادر کند و ایران با این پیشنهاد موافقت کرده است.

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس درباره فعالیت کشتی‌های خارجی در آب‌های ایران منتشر شد

افزایش ۵۰ برابری شناورهای چینی در آب‌های جنوب

۲۸ میلیارد تومان یارانه سوخت به چینی‌ها پرداخت شد!

لیلا مرگن: پرونده فعالیت کشتی‌های فرسوده خارجی در آب‌های ایران به مرکز پژوهش‌های مجلس رسید. آن‌طور که در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس آمده است، کشتی‌های خارجی که به کشتی‌های چینی در بین صیادان جنوبی شهرت یافتند، از کشورهای مختلفی به سمت آب‌های ایران سرازیر شده‌اند؛ اما بین دولت ایران با دولت چین یا سایر دولت‌های خارجی و حتی بخش خصوصی دو کشور هیچ قراردادی برای صیادی در آب‌های جنوب بسته نشده است. کشتی‌های خارجی که با تغییر پرچم و با نام ایران در آب‌های خلیج فارس و دریای عمان صید می‌کنند، طبق قوانین ایران از سوخت ارزان یارانه‌ای استفاده کرده‌اند. ۲۸ میلیارد تومان از پول نفت یعنی معادل یک ماه حقوق (با فرض حقوق ماهانه یک‌میلیون‌و ۲۰۰ هزارتومانی برای هر کارگر) ۲۳هزارو ۳۳۳ کارگر، در قالب یارانه سوخت به جیب صاحبان این کشتی‌ها سرازیر شده است تا منابع ماهی آب‌های جنوب کشور، براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس صید شود! و احتمالا از خروج ۲۵ میلیارد تومان پول برای واردکردن پودر ماهی به کشور جلوگیری شود. به گفته ارسلان قاسمی، رئیس هیئت‌مدیره صندوق توسعه صادرات آبزیان ایران حدود ۱۶ کشتی از مجموع ۹۱ کشتی فعال در آب‌های جنوب متعلق به بازنشستگان سازمان شیلات ایران است. این در حالی است که موافقت اصولی صادرشده برای دیگر اشخاص حداکثر پنج فقره بوده است.

داستان فعالیت کشتی‌های خارجی معروف به چینی به ایستگاه خطرناکی رسیده است؛ زیرا گزارش منتشرشده از طرف مرکز پژوهش‌های مجلس که چندی پیش روی سایت این مرکز قرار گرفته است، نشان می‌دهد فعالیت کشتی‌های صیادی در آب‌های جنوبی ایران ذخایر ماهیان آب‌های جنوب را با خطر جدی مواجه کرده است. نتایج مطالعات مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد که نحوه صدور مجوز و موافقت اصولی صید، بدون تدبیر انجام شده و بر مبنای میزان واقعی ذخایر و میزان صید مجاز (صیدهای ضمنی) نبوده است. آنچه آمار صید نشان می‌دهد، به واسطه فشار صیادی روی گونه شبه‌شوریده که یکی از گونه‌های صید ضمنی این شناورها بوده، ذخایر آن به‌شدت آسیب دیده و میزان صید آن از سه‌هزارو ۲۷۳ تُن در سال ۱۳۸۷ به ۳۵۵ تُن در سال ۹۵ کاهش یافته است؛ بنابراین پیش‌بینی می‌شود در صورت ادامه روند صید این شناورها به شکل فعلی به‌زودی گونه‌های بیشتری از آبزیان نزدیک کف و کف‌زی که معیشت ساحل‌نشینان وابسته به آنهاست، در معرض تهدید قرار می‌گیرد.

تغییرات سالانه تعداد کشتی‌های فعال صید فانوس‌ماهیان- ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۶

ردیف	سال	تعداد کشتی (فروند)	کل صید (تن)	میزان صید ضمنی (تن)	میزان میکتوفیده (تن)	درصد میکتوفیده
۱	۱۳۸۷	۲	۶،۲۸۳	۲،۶۴۱	۳،۶۴۲	۵۸
۲	۱۳۸۸	۱۸	۱۰۷،۱۴	۷،۰۱۸	۷،۰۸۹	۵۰
۳	۱۳۸۹	۲۱	۰۳۴،۱۷	۷،۱۳۷	۹،۸۹۷	۵۸
۴	۱۳۹۰	۱۸	۲۰،۹۰۴	۷،۰۶۳	۱۳،۸۴۱	۶۶
۵	۱۳۹۱	۱۶	۹،۳۲۶	۳،۱۲۶	۶،۲۰۰	۶۶
۶	۱۳۹۲	۱۴	۶،۶۹۰	۲،۵۶۵	۴،۱۲۵	۶۲
۷	۱۳۹۳	۱۶	۹،۳۹۲	۳،۸۰۷	۵،۵۸۵	۵۹
۸	۱۳۹۴	۳۷	۱۷،۵۵۶	۷،۳۰۳	۱۰،۲۵۳	۵۸
۹	۱۳۹۵	۵۶	۲۵،۹۷۶	۱۱،۲۶۳	۱۴،۷۱۳	۵۷
۱۰	۱۳۹۶	۹۱	۲۷،۵۴۵	۱۰،۳۶۲	۱۷،۱۸۳	۶۲
جمع کل			۱۵۴،۸۱۳	۶۲،۲۸۵	۹۲،۵۲۸	۶۰

مأخذ: سازمان شیلات کشور ۱۳۹۶

فعالیت ۹۱ فروند کشتی در آب‌های جنوب

براساس این گزارش، صید فانوس‌ماهیان از سال ۸۷ با دو فروند کشتی در آب‌های ایران آغاز شده است و در مدت ۱۰ سال تعداد کشتی‌های صیادی ۵۰ برابر شده است. تعداد این کشتی‌ها فقط در سال ۹۶ در مقایسه با سال قبل، حدود دو برابر شده است. مشخص نیست با چه ضابطه‌ای این امر صورت گرفته و از طرف شیلات این تعداد مجوز بدون توجه به ذخایر صید ضمنی (ازجمله یال‌اسبی و شبه‌شوریده) صادر شده است.

از مجموع ۹۱ شناور فعال در امر صید فانوس‌ماهیان، تعداد ۲۰ شناور ساخت داخل و ۷۱ شناور نیز ساخت سایر کشورها ازجمله چین، ژاپن، لهستان، تایلند و... هستند که در آب‌های سرزمینی دریای عمان فعالیت دارند. از این تعداد شناور ۳۵ فروند چینی بوده که در قالب قرارداد اجاره به شرط تملیک، در اختیار شرکت‌های ایرانی قرار دارند. ساخت یک شناور صید فانوس‌ماهیان بین ۱۱ تا ۱۵ میلیون دلار هزینه دارد. هیچ‌گونه قرارداد مشارکتی بین دو دولت ایران و چین یا حتی مشارکت بین شرکت‌های خصوصی و غیردولتی ایران و چینی برای صید، منعقد نشده است. تعداد ۲۰ فروند شناور جدید دیگر نیز که قبلا موافقت اصولی خود را از شیلات دریافت کرده‌اند، در مراحل ساخت بوده و از سال آتی به ۹۱ شناور موجود افزوده خواهند شد.

از مجموع شناورهای فعال در صید فانوس‌ماهیان ۷۶ شناور ثبت قطعی‌شده، دارای پرچم ایران بوده و طبق قوانین جاری کشورمان ایرانی تلقی می‌شوند و تعداد ۱۶ شناور باقی‌مانده نیز در قالب اجاره بلندمدت فعالیت دارند. برای کشتی‌هایی هم که قرار بوده است مالکیت آنها به ایران منتقل شود، هیچ نشانه‌ای از این نقل‌وانتقالات مشاهده نشده است.

صید یارانه‌ای بدون صرفه اقتصادی

براساس گزارش مرکز پژوهش‌ها درحال‌حاضر فانوس‌ماهیان ۶۰ درصد، یال‌اسبی بیش از ۳۰ درصد و کوتر (با نام محلی دوولمی)، شبه‌شوریده، هامور، اسکوئید پشت‌ارغوانی و گیش‌ماهیان کمتر از ۱۰ درصد وزن کل صید را در کشتی‌های صید فانوس‌ماهیان تشکیل می‌دهند. در قرارداد این کشتی‌ها هم ذکر شده که صاحبان کشتی می‌توانند ۶۰ درصد صید فانوس ماهی داشته باشند؛ اما ۴۰ درصد صید ضمنی برای آنها به رسمیت شناخته شده است (عدد صید ضمنی از نگاه کارشناسان جای ابهام دارد). در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس با چند ضرب و جمع ساده ثابت شده است که صاحبان کشتی‌های معروف به چینی از صید ضمنی سود بیشتری به دست می‌آورند و اساسا برای اینکه صید برایشان اقتصادی شود، تور خود را به نحوی در دریا می‌ریزند که دیگر ماهیان را صید کنند. در این گزارش آمده است: «به فرض تبدیل همه محموله‌های صیدشده فانوس‌ماهیان در سال گذشته به آرد ماهی که به‌عنوان مهم‌ترین هدف از سوی شیلات برای توجیه این حرکت بوده است، مجموعه سه‌هزارو ۴۰۰ تُن پودر ماهی برای تأمین غذای آبزیان تولید شده است. با توجه به قیمت متوسط هر کیلو پودر ماهی وارداتی بین دوونیم تا سه دلار و قیمت پودر ماهی تولید داخل که هفت‌هزارو ۵۰۰ تومان است، اجرای طرح صید فانوس‌ماهیان، از خروج حدود ۲۵ میلیارد تومان برای واردات پودر ماهی جلوگیری می‌کند. این در حالی است که در هر دوره صید فانوس‌ماهیان، مبلغ ۲۸ میلیارد تومان یارانه سوخت به شناورهای مربوط اختصاص می‌یابد». این محاسبه ساده نشان می‌دهد که فعالیت کشتی‌هایی که به‌ظاهر قرار بود برای ایرانیان اشتغال ایجاد کند و با تأمین پودر ماهی مانع خروج ارز از کشور برای واردات شود، خود فعالیتی است که پول نفت را می‌بلعد.

کسب سود ۹ برابری از صید ضمنی

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس از تخلف آشکار در صید از نظر مکانی حکایت دارد. در این گزارش در توضیح نبود صرفه اقتصادی در صید فانوس‌ماهیان آمده است: «در سال ۹۶ مجموعا حدود ۱۸ هزار تُن از فانوس‌ماهیان صید شده که به طور میانگین هر کیلوگرم به قیمت ۶۰۰ تومان به فروش رسیده است. بدون کسر هزینه‌های جاری این حجم صید، ۱۰ میلیارد تومان درآمد ایجاد کرده است. رقم حاصل از فروش حدود ۹ هزار تُن ماهی یال‌اسبی برابر با ۷۶ میلیارد تومان و همچنین رقم حاصل از فروش دو هزار تُن ماهی خوراکی نیز هشت میلیارد تومان برآورد شده است. هزینه روزانه هر شناور در فصل صید حدود ۳۰ میلیون تومان برآورد شده است.

براساس تکالیف برنامه ششم و ترکیب مصوب صید (۶۰ درصد فانوس‌ماهیان و ۴۰ درصد صید ضمنی) در سال ۱۴۰۰، نزدیک به ۴۶ هزار تُن دیگر ماهیان از سوی شناورهای موسوم به چینی صید خواهد شد. در این صورت رقمی معادل ۹ برابر وجه حاصل از فروش فانوس‌ماهیان، نصیب این شرکت‌ها خواهد شد و در مقابل به آبزیان آب‌های سرزمینی کشور خسارت جدی وارد و مشکلات معیشتی صیادان بومی نیز دوچندان خواهد شد.

رانت شیلات برای عده‌ای خاص

ارسلان قاسمی، رئیس هیئت‌مدیره صندوق توسعه صادرات آبزیان ایران، در گفت‌وگو با «شرق» فعالیت کشتی‌های چینی در آب‌های ایران را رانت شیلات برای عده‌ای خاص معرفی می‌کند.

او می‌گوید: این کشتی‌ها با صید ترال که سال‌هاست منسوخ شده و دولت هم هزینه کرده است که این صید را جمع کند، در آب‌های ایران فعالیت می‌کنند. ۹۰ درصد صید این کشتی‌ها ضمنی و ۱۰ درصد فانوس ماهیان است. درواقع برای خالی‌نبودن عریضه فانوس‌ماهی می‌گیرند. فعالیت این کشتی‌ها در آب‌های جنوب عملا رانتی است که شیلات برای عده‌ای خاص ایجاد کرده است و زندگی صیادان از میناب تا بندر گواتر را تحت‌الشعاع قرار داده است.

قاسمی اضافه می‌کند: درنظرگرفتن ۴۰ درصد صید ضمنی برای کشتی‌های خارجی کمی غیرعادی است و در روال عادی نسبت صید اصلی به ضمنی، ۷۰ به ۳۰ است.

او ادامه می‌دهد: برداشت از فانوس‌ماهیان به دلیل اینکه این ذخایر بین ایران و عمان مشترک است، ضروری است، اما کشتی‌هایی که در آب‌های جنوب فعالیت می‌کنند، تکنولوژی قدیمی داشته و مربوط به دهه ۷۰ و ۸۰ میلادی هستند، بنابراین امکانات لازم برای صید فانوس‌ماهیان را در اختیار ندارند.

قاسمی درباره گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس که از نبود قرارداد بین دولت‌های ایرانی و خارجی برای صید در آب‌های ایران خبر داده است، این‌گونه توضیح می‌دهد: نباید بین دولت‌ها قراردادی وجود داشته باشد، اما قطعا باید بین خصوصی‌ها این قرارداد وجود داشته باشد.

او اضافه می‌کند: پرچم همه این کشتی‌ها عوض شده و به پرچم ایرانی تبدیل شده است. با تعویض پرچم، سوخت یارانه‌ای به این کشتی‌ها داده می‌شود. وقتی کشتی سوخت یارانه‌ای دریافت کرده معنا و مفهوم آن این است که قراردادی بین شرکت خصوصی ایرانی و شرکت خارجی بسته شده. بدون قرارداد نمی‌توانند تغییر پرچم بدهند. شیلات مدعی است برخی از این کشتی‌ها مالکیتشان به شرکت‌های ایرانی منتقل شده. برخی از این کشتی‌ها قرارداد طویل‌المدت با شرکت‌های ایرانی دارند. این رفتارها درواقع برای ایجاد نوعی پوشش بوده است.

به گفته رئیس هیئت‌مدیره صندوق توسعه صادرات آبزیان ایران، اگر این کشتی‌ها به‌واقع فانوس‌ماهی صید می‌کردند باید کارخانه‌های جنوب فعال می‌شدند و واردات این محصول در گمرک کاهش می‌یافت، درحالی‌که این کشتی‌ها بیشتر به دنبال صید ماهی یال‌اسبی هستند که در بازار چین، کره‌جنوبی و ژاپن علاقه‌مندان بسیاری دارد.

او تأکید می‌کند: این کشتی‌ها در ظاهر متعلق به شرکت‌های خصوصی است، اما یکی از بزرگ‌ترین ناوگان آن در اختیار بازنشستگان شیلات است. این بازنشستگان ۱۶ فروند شناور در اختیار دارند، درحالی‌که موافقت اصولی صید فانوس‌ماهیان برای سایر اشخاص حداکثر پنج فقره بوده است.

سکوت ادامه‌دار شیلات

مسئولان سازمان شیلات در برابر کشتی‌های چینی هیچ‌گاه شفاف‌سازی لازم را انجام نداده‌اند. محمد صدیق‌مرتضوی، پژوهشکده اکولوژی خلیج‌فارس و دریای عمان، به سؤالات «شرق» درباره تغییر جمعیت آبزیان آب‌های جنوبی پاسخی ارائه نمی‌کند و پاسخ‌گویی را به زمان دیگری موکول می‌کند. حسن صالحی، رئیس سازمان شیلات، هم که در جلسه‌ای در شهر قم حضور یافته بود، به تماس‌های «شرق» پاسخ نمی‌دهد. فقط روابط‌عمومی این سازمان اعلام می‌کند که صید فانوس‌ماهیان در آب‌های جنوبی کشور متوقف شده است، اما ارائه دلایل این توقف را منوط به مصاحبه با رئیس این سازمان می‌کند. البته ارسلان قاسمی در جریان توقف صید فانوس‌ماهیان در آب‌های جنوبی کشور قرار ندارد.

کشورها به دنبال کاهش صید ضمنی

صید ضمنی هدف اصلی صیاد نیست. برخی گونه‌ها ناخواسته در تور صیادان گیر می‌کنند، اما در کشتی‌های چینی این صید به هدف اصلی تبدیل شده است. سعید گرگین، عضو هیئت علمی دانشکده منابع طبیعی گرگان، در گفت‌وگو با «شرق» درباره رقم منطقی صید ضمنی عنوان می‌کند: در همه دنیا تلاش می‌کنند میزان صید ضمنی را کاهش دهند.

او تأکید می‌کند: کاهش جمعیت ماهیان آب‌های جنوبی را نمی‌توان صرفا به فعالیت کشتی‌های چینی نسبت داد، بلکه سایر عوامل نظیر صید قاچاق، ورود فاضلاب‌ها به دریا، خشک‌شدن رودخانه‌ها و ... هم سهمی در کاهش جمعیت آبزیان دارند.

گرگین برخلاف قاسمی، صید ترال را هم روش منسوخ‌شده‌ای در دنیا نمی‌داند و بر این باور است که باید این نوع صید مدیریت شود، زیرا کشورها با تغییر چشمه تورها، اجازه می‌دهند بچه‌ماهی‌ها فرصت رشد در دریا پیدا کنند و درعین‌حال سواحل خود را اصلاح می‌کنند تا جمعیت آبزیان بهبود یابد.

یادداشت

فرصت جذب نقدینگی

عبدالرسول خلیلی . کارشناس مناطق آزاد

● با اقتصادی‌کردن مزیت‌های قانونی و اختصاصی مناطق آزاد باید تمهیداتی اندیشید تا نقدینگی‌های موجود در کشور که هرازگاهی در سیر روندهای اقتصادی خود را نشان می‌دهند، به سمت تولید در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی سوق داده شوند. رئیس‌جمهور در سخنرانی خود در معرفی چهار وزیر پیشنهادی به مجلس شورای اسلامی با ذکر اهمیت کنترل تورم و رشد اقتصادی گفت باید تلاش کنیم تا تورم را مهار کنیم. بر این اساس، می‌توان یکی از راه‌های مهم مهار تورم افسارگسیخته را از طریق مهار نقدینگی‌ها به‌منزله توجه به پارادایم اقتصادی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور دانست. متوسط نرخ نقدینگی در کشور در قبل و بعد از انقلاب بین ۲۴/۴ و ۲۷ درصد بوده است. هرچند این رقم در سال ۹۶ برابر با ۲۲/۱ درصد بوده که آن را هم می‌توان در سایه ضریب فزاینده و تحرک بیش از حد بانک‌ها دانست. مسئولیت مهار نقدینگی براساس ساختار فعلی اقتصاد کشور وزارت امور اقتصاد و دارایی است که در کنار بانک مرکزی و سازمان برنامه‌وبودجه باید با استفاده از رویکرد اقتصادی مزیت‌های کشور بتوانند تورم را مهار کنند و این کار از نظر رئیس‌جمهور شدنی است، زیرا امروز فرصت‌های بسیار خوبی برای تحولات اساسی در اقتصاد وجود دارد. ازجمله این فرصت‌ها می‌توان به ظرفیت‌های مناطق آزاد کشور اشاره کرد که جمعا ۳۳٪ درصد از وسعت ایران را داراست. آزادی در واردات مواد اولیه و تجهیزات، با معافیت از عوارض گمرکی، ایجاد تسهیلات در امور گمرکی برای واردات و صادرات کالا، کاهش بوروکراسی و وجود حداقل تشریفات اداری و تشریفات زائد، کاهش دخالت دولت هنگام فعالیت واحدهای تولیدی و تجاری، انگیزه‌های مالیاتی به عنوان مشوق‌های معمول و تسهیلات زیربنایی و امکانات مستحدثه برای تولید واحدهای صنعتی از جمله مشوق‌های حمایتی است که برای هدایت نقدینگی‌های افسارگسیخته سه مرجع مسئول کنترل تورم می‌توانند با رویکردی اقتصادمحور و بهره‌گیری از همه امکانات کشور، فرصت‌های مناطق آزاد و ویژه اقتصادی را برای فعالان اقتصادی به مطلوبیت برسانند. آن‌چنان‌که هندی‌ها برای رونق اقتصاد افغانستان و حضور رقابتی خود در منطقه از بندر چابهار استفاده کرده و رفع تحریم چابهار را از آمریکایی‌ها گرفتند.